

Snij de verbinding niet door

Erfgoedveld bloedt - besparingen van 30%, 50% tot 100%

Dringende Oproep van OCE n.a.v. besparingen op de Cultureel-Erfgoedsector

1 oktober 2026

Erfgoed geeft mensen verbinding, houvast, betekenis. Het verbindt mensen met verhalen en plekken, met kennis en praktijken, met vorige en volgende generaties, met elkaar. In musea, archieven en erfgoedbibliotheken, in collecties, tradities en vakmanschap, in steden en buurten, verenigingen en gemeenschappen wordt elke dag zorg gedragen voor wie ze zijn, wat ze waardevol vinden en willen doorgeven.

Die zorg is ook maatschappelijk. Erfgoed brengt mensen samen, maakt verschillende stemmen en geschiedenissen zichtbaar en creëert ruimte voor ontmoeting, participatie en gesprek. Zeker in tijden van snelle verandering en onzekerheid is dat broodnodig.

De voorbije decennia heeft Vlaanderen hiervoor zorgvuldig een **fijnmazig erfgoedlandschap** opgebouwd. Musea, archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen, dienstverlenende organisaties, lokale besturen, verenigingen, vrijwilligers en erfgoedgemeenschappen dragen daar samen aan bij. **Het is die samenhang die nu fundamenteel wordt geraakt.**

De zware besparingen treffen de cultureel-erfgoedsector ongenadig hard.

De cijfers die ons bereiken zijn ongezien:

besparingen van 15%, 30%, 50% en in sommige gevallen zelfs tot 100% (!).

Achter die percentages zitten organisaties, maar ook heel veel mensen. Mensen die zorg dragen, bewaren en onderzoeken. Die kennis en verhalen toegankelijk maken. Die verbinden en ondersteunen. Die ruimte maken voor ontmoeting, participatie en meerstemmigheid: de vele duizenden andere mensen die elke dag weer terecht kunnen bij erfgoedwerkers doorheen Vlaanderen.

Wat in decennia is opgebouwd, wordt met één beslissing ontworcht.

Je bouwt dit ecosysteem aan expertise, aanspreekpunten en netwerken van jaren ver niet zomaar opnieuw op. Deze afbraak zal vele jaren heropbouw nodig hebben.

Expertise verdwijnt, medewerkers vertrekken, netwerken en vertrouwensrelaties die gedurende lange jaren zijn opgebouwd, worden doorbroken. Collecties komen in gevaar. Onderzoek, publiekswerking, participatie, ontsluiting, kennisdeling en ondersteuning komen onder zware druk.

En waarom? Hoe groot deze besparingen zijn voor dit veld, zo klein zijn ze binnen het geheel van de Vlaamse budgetten

Deze beslissing wringt des te meer met de *Strategische Visienota Kunsten en Cultureel Erfgoed* die de Vlaamse Regering nog maar enkele maanden geleden naar voren schoof als kader voor haar cultuurbeleid. Cultuur als universeel recht en publiek goed. Solidariteit. Meerstemmigheid, pluralisme en inclusie. Het zijn ambities die de erfgoedsector deelt.

Maar die waarden bestaan niet op papier. **Ze worden iedere dag waargemaakt door mensen.** Participatie vraagt tijd en nabijheid. Meerstemmigheid vraagt onderzoek en bemiddeling. Inclusie vraagt duurzame relaties. Zorg voor erfgoed vraagt kennis, expertise en continuïteit. Een democratische samenleving vraagt een doordachte omgang met erfgoed. Precies die voorwaarden worden nu uitgehold.

Daarom vragen wij de **Commissie Cultuur** om niet alleen naar afzonderlijke besparingen te kijken, maar naar hun gezamenlijke impact op erfgoed én samenleving. Naar wat verloren gaat wanneer kennis verdwijnt, verbindingen worden doorgeknipt en mensen niet langer de ondersteuning krijgen om zorg te dragen voor hun erfgoed en het geheugen van de samenleving.

Wie bespaart op erfgoed, bespaart ook op mensen.

Laat het licht niet uitgaan.